

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Прикладна математика»

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у другому семестрі 2022-2023 навчального року. Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програми. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих. Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 9 здобувачів вищої освіти, що складає 32% від загальної кількості здобувачів, що навчаються на 3 курсі за освітньо-професійною програмою «Прикладна математика». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Прикладна математика» здобувачами вищої освіти
(у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	100	0
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	77.8	22.2
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	22.2	77.8
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	11.1	88.9
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	66.7	33.3

100% опитаних здобувачів освіти зазначили, що вони мають можливість здійснювати вільний вибір дисциплін. 77.8% опитаних здобувачів освіти зазначили, що вони мають достатній обсяг практичної підготовки. 77.8% опитаних бакалаврів вважають, що логіка викладання дисциплін не порушена. Крім того, 88.9% здобувачів вказали, що дублювання дисциплін відсутнє. 66.7% здобувачів вказали, що їх очікування щодо ОП збіглися з реальним змістом.

Здобувачі вищої освіти в процесі опитування надали свої пропозиції щодо формування індивідуальних траєкторій навчання. Здобувачі освіти запропонували:

- додати до ОП більше англійської, а також проджект менеджмент;
- доповнити ОП курсами із візуалізації даних (Tableau, наприклад);
- вилучити дисципліни «Фізкультура», «Історія української культури», «Філософія».

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 36 здобувачі вищої освіти, що складає 31% від загальної кількості здобувачів, що навчаються на 1-3 курсах за освітньо-професійною програмою

«Прикладна математика». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками:

- участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми;
- якість оцінювання результатів навчання;
- якість викладання;
- організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що

- з твердженням «студенти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» повністю погодились 61.1% здобувачів, частково погодились 36.1% і не погодились 2.8%;
- з твердженням «я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін» повністю погодились 13.9% здобувачів, частково погодились 47.2% і не погодились 38.9%;
- з твердженням «я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою я навчаюсь» 41.7% здобувачів повністю погоджуються, 41.7% погоджуються частково, 16.6% не погоджуються;
- 55.6% респондентів зазначили, що мають можливість вільно обирати вибіркові навчальні дисципліни, 38.9% частково з цим згодні, 5.5% з цим незгодні.

Такі результати свідчать про те, що студенти загалом мають можливість впливати на забезпечення якості освітньої програми, проте необхідно посилити роботу із студентами з приводу інформування їх щодо можливості впливу на якість освітньої програми та залучення їх до цієї роботи.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів навчання» засвідчили, що

- 58.3% респондентів повністю погоджуються, що способи і методи оцінювання результатів навчання є справедливими і 41.7% погоджуються з цим частково;
- 63.9% і 36.1% опитаних бакалаврів повністю і, відповідно, частково погодились, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу, 0% з цим не погодились;
- крім того, 36.1% повністю погоджуються, що отримують його швидко, 52.8% частково з цим згодні і 11.1% з цим твердженням не згодні;
- 63.9% респондентів повністю погоджуються, що цей відгук допоміг їм прояснити ті речі, які вони не розуміли, 33.3% частково погоджуються з цим твердженням і 2.8% з ним не згодні;
- і, нарешті, 75% опитаних здобувачів цілком згодні з твердженням, що під час навчання загальне ставлення викладачів до них було об'єктивним і неупередженим, 22.2% частково з цим згодні і 2.8% з ним не згодні.

Такі результати свідчать про те, що загалом оцінювання результатів навчання є справедливим, ставлення викладачів об'єктивне і неупереджене, проте необхідно посилити роботу із студентами з приводу інформування їх щодо можливості отримувати детальний відгук про свою роботу.

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що

- 55.6% опитаних здобувачів вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, 38.9% опитаних частково згодні з цим твердженням і 5.5% з цим не згодні;

- 55.6% опитаних здобувачів вважають, що викладачі за спеціальністю добре організовані та підготовлені до занять, відповідно 41.7% частково з цим згодні і 2.7% з цим не згодні;
- 47.2% студентів згодні з тим, що вони отримують достатньо підтримки і корисних порад щодо їх навчання 44.4% студентів згодні з цим частково і 8.4% з цим не згодні;
- з твердженням «викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання» цілком згодні 38.9% респондентів, 50% респондентів згодні з цим частково і 11.1% з цим не згодні;
- 47.2% опитаних здобувачів вважають, що всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття, 50% згодні з цим частково і 2.8% з цим не згодні.

Аналіз відповідей респондентів щодо можливості отримання консультацій викладача з навчальних питань, свідчить про достатній рівень співпраці та комунікації викладачів зі здобувачами вищої освіти, а саме,

- 61.1% опитаних здобувачів освіти вказали, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність, 33.3% згодні з цим частково і 5.6% з цим не згодні;
- 66.7% опитаних бакалаврів зазначили, що отримують корисні настанови та вичерпні консультації, коли їм необхідно робити вибір щодо навчання, 27.8% опитаних згодні з цим твердженням частково і 5.5% не згодні з цим твердженням;
- з твердженням, що частка навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою згодні повністю 66.7% опитаних студентів і частково – 33.3%;
- з твердженням, що у випадку будь-яких змін у навчальному процесі чи викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету цілком згодні 72.2% опитаних бакалаврів, 25% частково згодні і 2.8% не згодні;
- 83.3% студентів згодні з тим, що мають доступ до важливої інформації і даних щодо їх навчальних курсів та успішності 13.9% згодні з цим частково і 2.8% з цим не згодні;
- 19.4% респондентів вважають, що навчання належним чином готує їх до сучасної кар'єри за спеціальністю, 77.8% частково погоджуються з цим і 2.8% з цим не згодні.

Аналіз відповідей респондентів щодо навчальних ресурсів та методичного забезпечення показує, що матеріали для самостійної роботи студентів є доступними і курси мають належне методичне забезпечення, а саме,

- 44.4% респондентів повністю згодні, що методичне забезпечення самостійної роботи є достатнім і 55.6% згодні з цим частково;
- 86.1% опитаних бакалаврів вважає, що необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними, 11.1% згоден з цим твердженням частково і 2.8% з цим не згодні.

Зазначимо також, що серед опитаних 66.7% повністю згодні і 27.8% частково згодні, що ознайомлені з порядком перескладання заліків, іспитів і 5.5% не згодні з цим. З твердженням, що вони ознайомлені з порядком оскарження результатів заліків, іспитів повністю згодні 50% здобувачів, частково згодні 22.2% і не згодні 27.8% опитаних. Щодо процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності, то 66.7% респондентів повністю згодні, що ознайомлені з нею, 27.8% згодні з цим частково і 5.5% з цим не згодні. Також, щодо процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті, то 58.3% опитаних повністю згодні, що ознайомлені з нею, 27.8% згодні з цим частково і 13.9% з цим не згодні. З роботою психологічної служби університету ознайомлені 22.2% здобувачів, частково ознайомлені 33.3% і не ознайомлені 44.5%.

На запитання «Що Вам подобається в університеті?» були отримані такі відповіді:

- Компетентні та висококваліфіковані викладачі; відповідність освітньої програми вимогам сучасного ринку праці, наскільки це можливо; швидкість та зручність зворотнього зв'язку з представниками мого факультету.
- Подобаються мої одногрупники з якими я навчаюсь і практично всі викладачі дуже цікаві та я із задоволенням їх слухаю
- Компетентні викладачі, достатній вибір предметів
- швидке реагування працівників університету та їх комунікація з учнями
- становлення до студентів та швидке реагування на їхні проблеми
- Колектив, люди, будівля
- Можливість навчатися на бюджеті, ефективно викладання, наявність профспілок
- Рівень навчання, викладачі
- Дистанційка хороша; у сховищах затишно було; викладачі хороші люди
- Викладачі
- Вчитися програмувати
- Атмосфера
- Матеріали до самостійного опрацювання допомагають краще щось дізнатись

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли

- Окремі викладачі; стан корпусів університету; підхід до вивчення деяких дисциплін, пов'язаних з програмуванням; замало часу для практики порівняно з теорією на деяких дисциплінах (алгебра 1 курс, методи оптимізації 2 курс).
- Неналежна якість обладнання в особистому користуванні викладачів при проведенні онлайн занять. Деякі викладачі досі не змогли адаптуватися до онлайн занять.
- Іноді важко засвоїти деякий матеріал, оскільки його буває дуже багато і мені здається деякі програми які ми використовуємо під час навчання трохи застаріли
- Таймінг деяких організаційних моментів
- Мале укриття, так як весь перший курс проводили тривоги стоячи
- Метод навчання в деяких вчителів, бо вважають, що вони старші та краще знають, це не завжди є правильною думкою
- Програма деяких предметів є неповна. Але можливо цей предмет буде більш детально викладатися у наступних семестрах

Пропозиції здобувачів освіти щодо діяльності університету:

- На мій погляд, деяким предметам, що пов'язані з програмуванням, бракує методичності у підходах до їх вивчення. Наприклад, на дисципліні "Основи інтернет технологій" було б доречним ознайомити студентів не лише з інструментами для програмування, а й з підходами до вдалого проектування веб-сайтів, демонструючи це на конкретних прикладах. На дисципліні "Android розробка" також бракувало більш загальних знань про цю галузь із прикладами того, як ці знання потрібно використовувати (сюди можна віднести, наприклад, вивчення дизайн-паттернів). Імовірно, андроїд-розробку слід розтягнути на 2 семестри, оскільки за 1 охопити всі необхідні знання неможливо.
- Із досвіду власного та однокурсників я помітив, що є певні труднощі із вивченням деяких математичних дисциплін. Річ у тім, що часто кількість теоретичних занять переважає кількість практичних (як от на алгебрі першого курсу), а теорія завжди читається швидше за практику. Таким чином, студенти на достатньому рівні оперують термінологією, але іноді зовсім не розуміють, що стоїть за конкретним терміном, або як застосовувати вивчену теорію на практиці під час розв'язання

задач. На мою думку, найбільше уваги в цьому питанні слід приділити дисципліні "Алгебра та геометрія", оскільки саме вона викликає найбільше труднощів у студентів, а хороший фундамент знань в цій дисципліні значно полегшить вивчення інших.

- Дистанційку до кінця війни, бо з тривогами і вдома замахатися можна, а на очному навчанні це дуже заважати буде
- На період воєнного стану більш доцільним було б онлайн навчання. Тривоги переважно вночі і я змушена спускатись в укриття щоразу для збереження свого життя, так як мій дім в аварійному стані після нічної атаки ракетами. Щоб доїхати в університет вчасно, треба прокидатись дуже рано, адже тільки дорога займає трохи більше години. Офлайн зараз - доволі важке випробування витривалості.
- Порозумітися між студентом і викладачем

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складника освітньо-професійної програми:

- 1) Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти стосовно:
 - a) процедури оскарження результатів заліків, іспитів;
 - b) процедури перескладання заліків, іспитів
 - c) академічної доброчесності;
 - d) процедури врегулювання конфліктних ситуацій;
 - e) роботи психологічної служби університету.
- 2) Сприяти організації систематичних онлайн-опитувань студентів з проблем забезпечення якості освіти.
- 3) Розглянути можливість посилення практичної підготовки з окремих дисциплін.
- 4) Посилити роботу щодо інформування здобувачів освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.
- 5) Посилити роботу щодо залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу.

Результати опитування за анкетною «Якість викладання» доведені до відома декану факультету, а також до кожного викладача. За результатами анкетування сформовано такі рекомендації:

- на засіданнях кафедр звернути увагу викладачів на обов'язкове повідомлення на початку вивчення навчальної дисципліни системи та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, загальних «правил гри», їхнього обов'язкового дотримання упродовж вивчення навчальної дисципліни;
- звернути увагу викладачів на неприпустимість зневажливого ставлення до студентів.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-професійної програми доведені до відома декана факультету математики, фізики та інформаційних технологій, гаранта освітньої програми «Математика» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.